

16. Тарасенко Г.С. Эффективность сельскохозяйственного производства в условиях хозрасчета. – К.: Изд-во УСХА, 1991. – 176 с.

17. Кісіль М.І. Критерії і показники економічної ефективності малого і середнього бізнесу на селі // Економіка АПК. – 2001. - №8. – с. 59 – 64;

18. Андрийчук В.Г., Выхор Н.В. Повышение эффективности агропромышленного производства. – К.: Урожай, 1990. – 232с.

19. Народнохозяйственная эффективность: показатели, методы оценки / Под ред. А.С. Астахова; Редкол. сер: Е.М. Сергеев и др. – М.: Экономика, 1984. – 248с.

УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

ТРИТКО В.С., * СТУДЕНТ,

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Ринкова економіка – продукт генезису соціальної свідомості суспільства, розвитку управлінської думки і грошово-товарної системи. Як будь-яка система вона рано чи пізно дає свої похибки. Однією з них є її циклічна нестабільність. Після світової економічної кризи 30-х років виникає теорія «циклічності економічних процесів», яка розвивається і підтримується і до сьогодні. В основі цієї теорії лежить думка, що економіка постійно переживає свої піки і падіння. Свідомо чи несвідомо, природним шляхом чи штучним, ми знаємо сотні прикладів з історії про економічну нестабільність різних груп держав.

З цього приводу виникає ряд важливих питань, зокрема як оперувати економікою країни на макро- і мікрорівні, щоб з мінімальними наслідками пережити економічну кризу та в найближчому майбутньому її не допустити? Відповіді на подібні питання видатні економісти планети шукують вже близько ста років.

Дослідження показують, що є основних груп наслідків економічної нестабільності:

1) економічні – умови, які сформувались на період економічної нестабільності (спад макроекономічних показників держави і т.п.);

2) соціальні – умови, які безпосередньо вплинули на рівень життя населення країни за період нестабільності;

3) політичні – всі наслідки, які змінили політичну ситуацію у країні.

За період незалежності Україна має досить великий досвід економічної нестабільності. Можна виділити основні причини глибокого досвіду. Так, протягом тривалого періоду в Україні посилено

---

* Науковий керівник – Прокопишин О.С.

обговорювалася політика на підвищення грошових доходів населення. Проте зовсім не враховувались показники зростання продуктивності праці і можливості товарного забезпечення, насамперед продовольством та іншими товарами народного споживання;

— постійне підвищення цін на продукцію монополістів промисловості, у сільському господарстві і сфері послуг не контролюється і в більшості «прикривається» виконавчою владою;

— на рівні цін позначається також роздування витрат на апарат управління, у тому числі і державних корпорацій. Спостерігаються надмірні витрати, купівля дорогих автомобілів, будівництво дач, вілл, розкішних квартир і пряме розкрадання бюджетних коштів;

— високий темп росту цін виробників;

— постійне зростання від'ємного зовнішньо-торгівельного сальдо;

— не підтримка державою внутрішнього ринку та українського виробника призвели до того, що в Україну почали завозитися товари народного споживання, промислова продукція, яка була конкурентоспроможнішою ніж вітчизняна;

— постійний і безконтрольний потік іноземних позик, що постійно збільшує зовнішній борг держави.

Для поступового виходу з умов нестабільності і кризи а результатами досліджень були сформовані наступні пропозиції:

— відмовитися від постійного агітування підвищення грошових доходів населення без врахування показників продуктивності праці, можливостями товарного забезпечення;

— національним банком постійно підтримувати і контролювати стабілізацію обмінного курсу гривні;

— призупинити приватизацію державної власності до виходу з кризи з метою недопущення її розпродажу за безцінь; кошти від приватизації використовувати тільки на інвестиційні програми;

— постійно дотримуватися політики підтримки національних комерційних банків і підприємств, які виробляють продовольство, товари народного споживання, ліки й експортні товари;

— заборонити кредитування будь-яких імпортерів закупівель, крім продовольчих товарів у разі їх дефіциту в Україні;

— запровадити систему квот на ввезення в країну товарів, аналоги яких виробляються в Україні, переглянути і збільшити ставки митних зборів на імпортовані товари;

— переглянути і реформувати політику кредитування українських підприємств, виробництв, які працюють на потреби національного ринку;

— антимонопольному комітету України систематично аналізувати і контролювати дії великих, монопольних об'єднань, підвищення цін на

їх продукцію застосовувати усі передбачені законом заходи щодо їх контролю;

— призупинити дію пільг і додаткових умов оплати праці державних службовців, вищих рівнів і народних депутатів;

— переглянути і реформувати державну підтримку сільського господарства, розвиток українського села.

Для подолання і зменшення наслідків важкої економічної нестабільності необхідні кардинальні зміни в економічній політиці держави. Пріоритетом повинні стати не просто грошові доходи, а розвиток виробництва, продуктивність праці і лояльна соціальна політика. Необхідно запроваджувати режим економії на всіх рівнях управління, у тому числі на його апарат, припиняти необґрунтовані і приховані витрати і зловживання службовим становищем, посилити контроль над витратами.

Отже, розвиток ринкових відносин в країні має відбуватися з урахуванням реальних умов. Ринок повинен бути організованим, а національна економіка захищена від руйнівної дії зовнішнього середовища. Економічна політика держави повинна будуватися не за економічними законами, а на основі детального аналізу і розуміння особливостей національної економіки та її інтересів.

ТЕОРЕТИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОИЗВОДСТВА ОВЦЕВОДЧЕСКОЙ ПРОДУКЦИИ

***ТУВАРЧИЕВА Г.А.,* АСПИРАНТ,
ЮФ НУБ И П УКРАИНЫ
«КРЫМСКИЙ АГРОТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»***

Основное условие развития аграрной сферы – это повышение эффективности сельскохозяйственного производства. Как и все сельское хозяйство, овцеводство, являясь одним из видов экономической деятельности, развивается по законам расширенного воспроизводства. Повышение экономической эффективности производства овцеводческой продукции основывается на решении теоретических вопросов сущности эффективности производства.

Наиболее общим подходом к определению экономической эффективности является характеристика как соотношение полезного результата (эффекта) к затратам на его получение. Вопросам

---

* Научный руководитель – Майданевич Н.П., к. э. н., профессор